Venemaa Kommunistlikne (enamlaste) Partei.

# Edasi

Kõige maade töölised ühinege.

Uksiku numbri hind 60 kop. Raudteel 65 kop.

Toimetuse kõnetunnid on igal tööpäewal 2—6 õhtul. Tel. 243-29.

Talitus on awatud igal tööpäewal hommiku kella 10—4 päale lõunat. Telefon 663-89.

Tellimiste hind 1 kuu — 15 rbl., 2 kuud 30 k., 3 kuud — 45 k.

Talitus ja toimetuse adress В кон[illegible]. „Edas", Петроград, [illegible]алистическая 7/1. (б. Ивановская) 14.

Adressi muutmine 1 rubla.

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

№ 138. PÄEWALEHT. Laupäewal, 28. juunil 1917. a.

## Tellijatele!

„Sewtsentropetshatj"*) teatab kõigile, et ajalehtede ja kuukirjade toimetused ehkohe oma wäljaannete päale tellimisi wastu ei wõta ja sellepärast ei wõeta Postiasutustes rahasaadetusi toimetuste nime päale wastu.

Kõik, kes mingisugust ajalehte ehk kuukirja tellida tahawad, mis Nõukogude Wabariigi piirides wäljaantakse, peawad Posti-telegrahwi osakondade poole pöörama, milledes praegu ilma erandita kõikide ajalehtede ja kuukirjade tellimisi wastu wõetakse. Peterburi ja kohalikude wäljaannete tellimisi wõetakse ka „Sewtsentropetshati" agentuurides wastu.

*) „Sewtsentropetshat" on lühendatud — Põhja keskkirjanduse büroo.

# Ei anna alla.

Maabrirahwal lätlastel on wanasõna „herra mõtleb, kutsar sõidab". See tünnib praegu peaaegu igal pool nende kawatsuste kohta, mis kogu maailma imperialistid töörahwa wastu ette wõtawad. Kui kõik nende tahtmised täide oleksid läinud, siis ei oleks maailmast wist midagi enam üle jäänud. Sõjas „lõpulise wõiduni" oleks inimsugu ammugi maha tapetud ja nälga surnud ning maa oleks „tühi ja paljas", nagu ühes wagajutus kõneldakse.

Päale imperialistide ja kodanlaste elawad maailmas weel teised inimesed, kellel ka oma sõnakene ütelda on, seda enam, et neid teisi määratu suur enamus on. Ja need teised ei jäta praegu oma arwamist awaldamata ning tegudega maksma panemata, sest ka nemad tahawad elada, milleks neil samasugune õigus on kui käputäiel imperialistidel. Ka nemad, proletariaat ja töörahwas, tahawad elada enese tahtmise järele, tahawad ise otsustada, mis neile kasulik ja tarwilik ning ei taha enam pimedad sõnakuulelikud orjad olla, nagu senni, kus mõnesugused tühjatoimetajad nende seljast kümme nahka wõisid wõtta, milleks wana ühiskondline kord neile wõimalust andis. Proletariaadi kannatus on wiimaks lõppenud, sest suurte saiste ahnusel ei olnud enam piiri.

Kõige kujukam näitus kahe wastase laagri hiiglawõitlusest awaneb praegusel silmapilgul liitlaste ja Saksamaa wahel. Kõikide silmad on sinna pöördud ja igaüks ootab põnewusega, kuidas jääl sündmused arenewad. Sest selle järele kujuneb edaspidine wõitlusekäik töörahwa ja kodanlaste wahel terwes ilmas.

Imperialistid ei tunne halastust, sest kapitalil ei ole südant. Saksamaa on nii ütelda põrmusse maha rõhutud, uus walitsus on nõus rahulepingule alla kirjutama ja juba hõõruwad imperialistid rõõmuga käsa ning walmistawad end ette pidule. Kuid nende lootused ei näi täide minewat, werine ülekohus äratab inimsoo mõtlewa osa keskel üleüldist pahameelt, mis laialdastes rahutustes awalikuks tuleb. Meie oleme neist protestiliikumistest juba mitmel korral kirjutanud, ühtlasi tõendades, et üleüldine arwetegemine ligineb ja sotsiaalne rewolutsioon kõige laiemas ulatuses ainult weel ajaküsimus on.

Kuidas Saksa töörahwas liitlaste wägiwalla päale mõtleb wastata, sellest weel üks uuem näitus. Nagu teada, sisaldab rahulepingu üks punkt nõudmist, et Saksamaa sõjalaewastik tuleb liitlaste kätte anda. Et seda takistada, on Saksa madrused, nagu 23. juunil Lionist tulnud telegramm teatab, hulga oma laewu ise põhja lasknud, nimelt 9 soomuslaewa, 5 suurt ja 5 kergemat ristlejat ja 27 miinihäwitajat. Päale selle on 18 miinihäwitajat kaldale aetud. Ühtlasi on 1800 merewäe ohwitseri ja madrust ning üks admiral wangi wõetud. See tunnistab, et Saksa rahwas ei mõtlegi rahulepingut tegelikult täitma hakata, waid ennemini laewad ära häwitab kui neid oma waenlaste kätte annab, kes walmis on neil nahka elawalt üle kõrwade tõmbama.

Siit näeme, et wabatahtlisest allaandmisest juttugi ei ole. Tehku imperialistid paberil niipalju „rahu" kui nad tahawad, wälja ei tule sellest ikka midagi, sest proletariaat ei lase ennast enam orjastada ja hoiab tegelikult juba ohjad enese käes. Imperialistid tahawad töörahwa üle walitseda, kuid t elisest walitsewad töölised nende üle. Niisama nagu liitlased ei ole julgenud proletariaadi tahtmise wastu oma sõjawägesid Wenemaale saata, ei julge nad oma ähwardusi ka Saksamaa kohta teostada. Peatsid nad siiski katjuma seda teha, siis ütleb proletariaat oma sõna. Selle tõenduseks on kõik andmed olemas.

## Punane wäerind.

### Teated 26. juunil.

#### Põhja wäerind

Põhja-Düüna sihis andsid waenlase miinipaadid meie ujuwale batareile tuld, kuid üks miinipaat läks meie suurtüki tule läbi põlema, kuna teine suitsu taha wigastatult ära kadus. Arhangeli piirkonnas, raudtee sihis elaw suurtükitule wahetus.

#### Lääne wäerind.

Pudoshi sihis wõtsid meie wäed Kawaselma, Kutsha-Nawoloki külad Wolodosera lõunakaldal ära, mis Pudoshist 45 wersta põhja-idapool.

Murmani sihis eelwäesalkade lauramiskäigud.

Narwa sihis wõtsid meie wäed wõide des Gresowo küla ära, mis Gatshinast 40 wersta lõuna-läänepool. Pihkwa piirkonnas wõtsid meie wäed rida külasid ära, mis Strugi-Belaja jaamast 40 wersta lõuna-idapool.

Dwinski piirkonnas, Rownost põhja-läänepool wõtsid meie wäed waenlase soomusrongi suurtükkide ja kuulipildujatega ära. Lwowi sihis wõtsid meie wäeosad Brodõ ära. Waenlane paneb taganedes toidumoona ja suurtükiladud põlema.

#### Lõuna wäerind.

Harkowi piirkonnas wältawad wõitlused Belgorodist 25 wersta põhja-läänepool edasi.

Waluiki sihis jätsid meie wäed waenlase päälerõhumise surwel Mandrowka maha, mis Waluikist 15 wersta põhja-idapool. Bobrowo-Nowohoperski piirkonnas jätsid meie wäed Buturlinowka ja rida külasid maha, mis täh. piirkonnast põhja-idapool. Tsaritsõni piirkonnas jätsid meie wäed waenlase päälerõhumise surwel Dubrowka alewiku, Wolga pääl, maha, 45 wersta Tsaritsõnist põhja pool.

#### Ida wäerind.

Uralski piirkonnas muutuseta. Orenburgi piirkonnas, Irteki sihis löödi waenlase päältungimine tagasi. Orenburgi all suurtüki ja kuulipildujate tulewahetus. Teistel sihtidel tähtsamaid sündmusi ei ole.

#### Eesti wäerind.

Walgete ajalehtede teatete järele lasksid parunite maakaitse patrullid Milteni piirkonnas 4 inimest maha, nende hulgas ühe kündja abra taga, kes neile Nõukogude walitsuse poolt wälja antud tunnistuse ette näitas. Walged on parunite maakaitsewäe wastu ujalduse kaotanud, selle pärast likwideerisid nad Tallinnas Saksa omakaitse, Tartus wangistati Saksa ohwitseride perekonnad; Walgas arreteeriti 50 sakslast, sakslaste protest Eesti ajutawa kogu liikmetele jäeti tähelepanemata. Eestlaste ja parunite läbirääkimiste ajal esinesid liitlased kompromis ettepanekuga, mida eestlased eemale lükasid.

Liitlased tegid ettepaneku 1. juuliks lõpulikule kokkuleppele jõuda.

Waherahu päale waatamata, lendawad Saksa õhulaewad walge Läti wägede kohal.

Pihlwast siia pugenud elanikud teatawad, et sääl elu kallidus ja tööpuudus suur on. Balahowitshi wäesalga sõdatid on rahutud, sest et neile korralikka riideid ei anta ega toidumoona ei murelseta.

## Wäljamaalt.

### Rahu eel.

Lion, 25. juunil. — Esmapäewal hilja õõsel teatas von Daniel, et tema ühtegi ametlikku eeskirja sellest saanud ei ole, kes rahulepingule Saksamaa poolt alla peab kirjutama. Nüüd on kuulujutt liikumas, et Weimari walitsus iseäralise saatkonna Versaille saadab lepingule alla kirjutama. Nii kohe kui Saksamaa wastus kätte saadi, tulid Wilson, Clemenceau, Lloyd-George, Sannino ja Martino koosolekule kokku ja saatsid Fochile käsu wägede päältungimise korraldust seisma jätta.

Lion, 25. juunil. — Päew, millal rahule alla kirjutakse ei ole weel teada. Ametlikkudes ringkondades arwatakse, et see enne laupäewa ei jõunu.

Rootsi walitsuse asemikuna sõitis läbi Inglismaa Parisi sotsialist Branting, et rahukonwerentsil Rootsi käsusid kaitseda.

Pariisis, 25. juunil. Austria saatkond andis rahukonwerentsi esimehele Clemenceaule märgukirja rahwuste liidu asjus ära.

Esmaspäewal oli silmapilk, mis näitas, et uus kriisis ähwardamas on, ja et Baueri kabinetil korda ei lähe enamust saada, les rahule alla kirjutaks. Rahwusekogu tuli weel korra kokku, ministrite nõukogu esimees Bauer seletas weel korra, et poliitilised tingimised jumniwad Saksamaad lepingule ilma muutusteta alla kirjutama. Rahwusekogu wõttis tema deklaratsiooni umbes samale häältearwuga wastu kui pühapäewalgi. Enne koosoleku lõppu pööras koosoleku esimees Fehrenbach Saksa rahwa poole palwega mitte edendada waenulisi tundeid inimeste wastu, kes oma poliitilist arwamist awaldada. Selle järele lükati koosolek edasi, et üleskutset walmistada sõjawäele. Selle päewa hommikul andsid mõned kindralid teada, et nad rahulepingule allakirjutuse puhul ametist ära astuwad. Kõik sellel koosolekul olewad rahwaesitajad olid sügawalt liigutud, mõned wõisid waewalt pisaraid tagasi hoida, ja ühte keskerakonna liiget pidi meelemärkuseta olekus saalist wälja wiima.

### Ähwardaw seisukord.

Ajaleht „Politiken" kirjutab, et rahutingimised, mis liitlased Saksamaale ette panewad, ei anna, Prantsuse walitsusel arwamise järele, weel üllalt kindlustust Saksamaa päältungimise wastu tulewikus. Sündis kokkulepe, Prantsuse, Inglise ja Ameerika wahel, mille sihiks on — Prantsuse piiri taitseda „Saksamaa wõtmata kallaletungimise wastu." Et sarnast kokkulepet asutatakse ehk asutada mõeldakse sel ajal, kui rahwaste liitu luuakse — on kõrgemal määral kohutaw.

Inglismaa poolt näidatakse juba nüüd selle päale, et Inglismaa, sellest hoolimata, kuidas lõpuliselt rahwaste liit kujuneb, omale õigust jätab tugewat merewäge „Briti riigi kaitseks", pidada. Inglise ajalehed awaldawad selle üle imestust, et Italia sellega päri ei ole. „Daily Chronicle" tähendab: "Italia piirid puutuwad Prantsusmaaga kokku ja ta wõib ruttu suuri sõjawägesid Prantsuse sõjawäe toetuseks saata. Päale selle puutub Italia piir Saksamaaga kokku, — igal juhtumisel Saksa-Austriaga, mis Saksamaa osa, ehk tema kestew liitlane saab olema. Kõige loomulisem asjade käik oleks ühenduse loomine Italia ja Prantsusmaa wahel Inglismaa ja Ameerika kindlustuseks." Ja on wäga tõenäolik, et sarnane laiendus kokkuleppe, nagu seda „Daily Chronicle" soowitab, sündida wõib. Sel juhtumisel on see weel kindlamaks tõenduseks, et weel palju raskusi kõrwaldada tuleb, enne kui rahwaste liit tõeliselt selleks saab, mis ta olema peab — üleilmlikuks õigusliseks organisatsiooniks, kes igasugust riikidewahelist werewalamist lõpetada wõiks.

### Wenemaa ja Soomemaa.

Soome maapäew lubas 25 miljoni marka Soomemaa ja Uunuse piiri kaitseks. Sotsialdemokraadid hääletasid selle määramise wastu.

Soomemaal asuwad Wene mustad ajalised tahawad Soomemaalt 1000 politsei ametnikku Peterburi tarwis palgata. Walged tahawad Soomest wõetud politseinikkude palga walge Peterburi politsei põhjaks teha.

### Sõja tagajärjed Saksamaal.

Kopenhageni sõja tagajärgede järeluurimise selts on mõned teated Saksamaa kohta sõja ajal awaldanud. Sündiwuse langemine — 1913 a. 1.839.000, 1918 a. 945.000. Surewuse kasw — 1913 a. 1.057.000, 1918. a. 1.630.000. Selle järele on siis üleüldine sündiwus kahanenud 3½ miljoni wõrra ja surewus kaswanud 2 miljoni inimese wõrra. Iga-

tähes saawad need nähtused weel mitmed aastad edasi kestma, kui üleüldise majanduslikku kokkulangemise nähtus, mis sõja tagajärjeks on.

### Naudteelaste töötõrge Berlinis.

Berlini ajalehed teatawad, et Berlinis raudteelaste töötõrge uuesti alganud on, mille ulatust praegusel silmapilgul wõimata kindlaks määrata on. 24. juuni õhtul lõppes juba liikumine mõnes kaugesõiduliinis. Et töötõrke edasist laialilaguneminst takistada, hakati töötõrkujatega läbirääkimisi pidama. Korratused toitluse kitsikuse pärast Berlinis ähvardawad edasi. Ka Hamburgis on mitmed toiduainete kauplused ära rüüstatud.

### Ledebour õigeks mõistetud.

Berlin, 25. juunil — Esmaspäewa hommikul lõppes Ledebouri asja üle kuulamine. Ledebour mõisteti õigeks.

# Wenemaalt.

### Terwitus Slowaki Nõukogude Wabariigile.

Wälisasjade rahwakommissari raadiotelegramm 25. juunist 1919. a. Slowaki Nõukogude Wabariigi wälisasjade rahwakomissariaadile.

Wenemaa Nõukogude walitsus rõõmuga terwitab hiljuti rewolutsioniliste sotsialistlikkude nõukogude wabariikide ridadesse astunud Slowaki Nõukogude wabariiki. Surmawa wõitluse karmidel päewadel, maailma imperialismi ja maailma rewolutsiooni wõitlusewäljadele, wärskeks wõitjaks uue ilma eest ilmus kõige noorem sotsialistlik wabariik. Edasi kangelase töödele, paratamata katsumistele, aurikkale wõidule tööliste rewolutsiooni eest! Käsikäes seisame wõitluse tules talupoegade-tööliste riikides, kui kaaswõitlejad sotsialistlikkude nõukogude wabariikide üleilmlises ühenduses. Elagu Slowaki sotsialistlik Internatsionaal! Elagu üleilmline rewolutsioon!

Wälisasjade Rahwakomissar.
Tshitsherin.

# Walgete laagrist.

### Kindral Rodsjanko Credo.

Kuuga kreisis, Weresti külast said meie maakuulajad kindral Rodsjanko päewakäsu kinni püüda, mis järgmist sisaldab: „Kõigile Põhja-Lääne Wenemaa elanikkele.

Walgete wägede kohta jutustatakse igasugu lori. Teatan, et minu all olewatel wägedel ainult üks eesmärk on — enamlasi kukutada ja maal rahwawalitsust maksma panna, Asutawa kogu näol. Kõik, kes seisawad Asutawa kogu eest Wenemaal, peawad minu wägedega ühinema. Mina käskisin kommuniste maha lasta, teised tulgu julgesti walgete poole üle. Kõiki wabatahtlikka, kes üle tulewad, wõtan teenistusse niisama kui teisigi sõdatisi ja ohwitsereisid. Talupojad, mitte karistama ei tule teid walged wäed, waid teid aitama maad leiba ja wabadust omale kindlustada. Minule järgneb seltskondline wõim, kes aitab elanikka korda jalule seada, kes toitlusega warustab ja rahwa walitsuse sisse seab. Asutawa kogu nimel käsin mind kõiki aidata enamlastega wõidelda.

Allakirjutanud: wägede juhataja kindral-maior Rodsjanko."

Nii siis kutsutakse wähemlasi ja esserisid, kes senni oma lipule truuks jäänud, herra Rodsjanko poolt tema wägedega ühinema!

Nüüd wõiwad kokkulepelased weel kord eneselle tunnistada, et meil õigus oli, kui ütlesime, et nad ainult „punaste" ja „walge" wahel wälida wõiwad ja et asutawakogulased lõpude-lõpuks awaliku reaktsiooni laagrisse lähewad. Nüüd oleme nii kaugele jõudnud, et tsaari kindral Rodsjanko oma ridadesse demokraatisi kutsub! Muidugi wõiwad leiduda „demokraatid", kes Rodsjanko juure lähewad, — nagu need „wähemlased-kaitsewäelased", kes Wenemaa ülesehitamise liidus" töötawad, liidu püsitikkude ja kindrali diktatuuriga.

Kuid talupoegi ei saa Rodsjanko ninapidi wedada, nad teawad et mõisnikud tulewad neilt „maad, leiba ja wabadust" riisuma.

### Mis walged iseseiswusest arwawad.

Dwinsk, 25. juunil. — Eesti walgete ajalehed haratawad suure rahutustundega Sasonowi teadaannet selleşt, et Wene walgekaardlased ei wõi lubada Wenemaa killustamist, kellele iseäranis Balti meri wäga tarwilik. Ajalehed kinnitawad Sasonowi mõju Prantsuse walitsusringkondes. Ollakse arwamises, et piiriäärsete riikide pääülesandeks on ühisuste liitumine, samuti ka ühteliitumine Skandinawi riikidega.

### Sõda walgete juures.

Dwinsk, 25. juunil. — Põhja-Läti sõjawägedele on awaldatud päewakäsk, kus teatatakse ettekirjutusest sakslastele, kes omad sõjawäed ära peawad wiima, sest Eesti wägede ülemjuhataja on otsustanud sakslastega lõpulikult niikaua wõitlust pidada, kuni nad wälja tõrjutud.

### Mäss Siberis.

Ohwitseri jutustuse järele, kes Kaugest-Idast tulnud, kaswab mäss terwes Siberis. Raudtee rongid sõidawad ainult päewa jalawäe ja kuulipildujate kaitsel, öösel katkestakse raudtee ühendused, ja sildadel on kõwenduд kaitse. Tomski ja Altai kubermangu sõdatid jutustawad, et nende külad tugewasti rikutud on, jaolt täiesti mahapõletud karistussalkade poolt. Elanikud põgenewad punastesse wäeridadesse. Siberis on tegewuses pääasjaliselt ataman Lõkowi wäeosad ja Tshehhid. Elanikud wihkawad neid ja katsuwad igat wiisi häwitada. Amuuri ääres on jaapanlased. Wladiwostokis ameeriklased, inglased, prantslased, itaalased ja serblased. Wanade sõjameeste mobiliseerimine läheb Siberis halwasti.

Terwes Siberis on wastuhakkamine. Taishetist kuni Nikojaewski on wastuhakkajate kindel wäerind, kes Tshehhi ja Jaapani wägede rongid puruks lööb. Kustanai kreisi wastuhakajad talupojad on organiseeritud ja tungiwad Shadrinski, Kurgani ja Tsheljabinski kallale. Nad tungisid kuni Toboli jõeni a wõtsid mitu kindlustud kasakate stanitsat ära. Rahwawäelased ühinewad sõdatega wastuhakajatega. Krasnojarski — Irkutski piirkonnas tungiwad wastuhakawad töölised ja talupojad pääle, wastase sõjawäe wangisid häwitades. Amuuri piirkonnas häwitasid wastuhakkajad 400 mehelise Jaapani wäeosa ära. Neid rahustama saadetud Ameerika sõdatid pidasid miitingut ja tegid otsuseks, mitte partisaanide wastu wälja minna.

# Olukord Jamburis.

Jamburi ärwõtmise kohta oli Eesti kodanluse „Waba Maas" kirjatükk, kus teatati, et pääleselle, kui Wene walged partisaanid Oudowa oma alla wõtsid, tungisid nad kohe säält edasi Muraweinasse. Säält jõitsid sada meest kahe weoautoga, mis kohaliste külakurnajate juures senni peidus hoitud, Weimarisse ja lõhkusid sääl raudtee ära. Selsamal ajal saatsid Eesti walgekaardlased Luuga jõesuus kahe Eesti sõjalaewa „Lennuki" ja „Ukru" päält dessandi maale, kes Kusemkina ümbruses paartuhat walgekaardlast ja külakurnajat sõjariistu pani. Säält ruttasid nad Koporje teed ärawõtma, kust kaudu enamlased Jamburist taganesid, (jäid aga sellega natuke hiljaks ja jõudsid alles siis pärale, kui ju „põgenewad punased" enamaste kõik mööda olid!) ja wõtsid sellejärel Jamburi ära, kõik kraamiladud olid aga juba enne põlema pandud. Pool tundi hiljem tulid Wene walgekaardlased Weimarist ja siis anti linn nendele üle.

„Waba Maa" teadete järele olla Wene walged endale Jamburist hulga wäge juurde saanud, sest wenelaste käes käia „sorteerimine" õige jõudsalt. Uks jagu wangi langenuid puuakse kohe üles, teine lastakse maha, kolmas pannakse wangi ja neljas saadetakse wäeosadesse, oma eilaste seltsimeeste wastu wõitlusse.

Karl Marksi ausammas, mis polgu kasarmude lähedal, sellesama nimelise prospekti algul oli ülesseatud, kisti kohe esimesel päewal „rahwawäelaste" poolt maha ja lõhuti puruks, niisama häwitati ka punasewäelaste wennashaud, kuna pärgade lindid ja päälkirjad walgekaardlased oma hobuste sabadesse sidusid. Nagu nüüd kuulda, tantsida kodanlased endisel wennashaual.

Külades, kust walgekaardlased läbi lähewad, neid oma alla wõttes, asuwad mõisaherrad oma endistesse asukohtadesse tagasi, sest paljud neist olid selle jaoks ju waremalt kohaliste külakurnajate juures peidus. Nende seas on Priluuga, Jablonitsa ja Küütrimõisa endised omanikud.

Ehk küll walgete sissetulekul wabakaplus Jamburi turul lubatuks sai, ei ole sääl siiski minigisuguseid toiduaineid müügil. Linna poodidest antakse elanikkudele ainult pool naela leiba päewas. Pääle leiwa ei anta aga mingisuguseid muid toiduainеid.

# Peterburi teated.

### Laste poliitiline kaswatus.

Seltskondlise hoolekandmise komissariadi nõukogus harutati laste poliitilise kaswatuse küsimust, kes komissariadi asutustes wiibiwad. Kawatsetakse asutustes, kus lapsed wiibiwad, lugemisi ja jutuajamisi toime panna, tingimisega et nad eluga ligemalt seotud oleks. Wäga tähtis on ka see, kui lapsed ajalehti loewad ja neile sisu üle seletusi antakse. Pääle selle seatakse pädakogika kursuste programmi, mis juuli kuu algusel awatakse kaswatajatele, partei koolide õpetajad sisse.

### Reegistreerimine kuni 30 juunini pikendatud.

Peterburi sisemise kaitseülem teatab, et tööliste registreerimine ühisustes, neist asutustest ja ettewõtetest, kus kohalised komiteed puuduwad, kuni 30. juunini pikendatu, see päew kaasa arwatud. Registreerimise juures tulewad passid ettenüidata.

# Partei elu.

### Eesti punase sõjawäe kollektiiwide 2. konwerents.

(Järg.)

Järgmise polgu kollektiiwi nimel astub üles sm. Kiwikas, kes teatab, et saadikute walimisi konwerentsile korralikult toimetada ei saadud, sest polk wiibinud sel ajal esimesel liinil. Kollektiiwi büroos töötanud 3 sm. Pääleselle olla iga roodu juures weel kollektiiwi esitus, kes bürooga sidet peab. Komandodes, kus wõimalik ei ole esitust saata on ükshaaval kommunistid, kes kollektiiwi esitawad. Kollektiiwide tegewus on wiimase taganemisega purustatud. Paljud paremad sm. on haawatutena wõi surnutena tegewuselt ära kistud. Kollektiiwi tööd enne korraldada ei saa, kui polk puhkusele tuleb. Kollektiiwi koosolekuid on peetud nii sagedasti, kui wõimalik on olnud. Kollektiiwi juures töötab seltsimehelik kohus ja uurimise kommisjoon, kus wäiksemaid süütegusid harutatakse. Kirjanduse muretsemise pääl on eriti kaks inimest. Ajalehti on wiimasel ajal wäga wiletsasti saadud. Punawäelaste meeleolu on rahuloldaw. Wäga halwasti mõjus hulkade pääle riimane taganemine ja kohalikkude elanikkude ülespidamine, kes iseäranis nende wastu hääd on, kes kodu lubawad minna. Meeleolu halwendab ka see asjaolu, et Wene polgud paremini on warustatud kui meie omad. Alaline liinil olemine, ilma puhkuseta, m jub wäeosade pääle lõhkuwalt. Puudus on ka hobustest, mispärast ratsaluura ate komando peaaegu täiesti puudub; kuulipildu aid on wähe, neil puuduwad paljudel kordadel jaod ja õli. Ei ole ka sanitaarwoorisid, nende asemel tarwitatakse talumehi. Arstirohtusi ei ole peaaegu sugugi. Sidekomando kannatab traadipuuduse all. Sarnased halwad nähtused, mis muud ei ole, kui korralduse puudus, raskendawad wäeosal tema pääle pandud ülesandeid. Suurt pahameelt sünnitas Ritti üleminek, ***) diwiisi juhatuse ülespidamine ja sm. Ammusse arreteerimine, keda polk täiesti usaldab. Kui kõik need suuremad ja wäiksemad puudused kõrwaldadakse, siis esitab polk endast tugewat jõudu. Punasewäelased on distsiplineeritud teadwuslised töölised ja usaldawad oma komandööri.

Ratsawäepolgu kollektiiwi poolt annab aru sm. Pihlak. Polgu kollektiiw on senini peamsjalikult majandusliste küsimustega tegemist teinud. Kollektiiw on ise omal jõul korraldatud ilma keskkomitee abita, kuid juhatuse puuduse on temas tähtpüüdeid. Sõjaliselt on polgu meeleolu hää. Majandusline seisukord on äärmiselt halb: riideid on, kuid puuduwad jalanõud. Polgu hulgas on palk ulakaid, keda häwitada tuleb, sest muidu laguneb terwe polk. See bande paneb rööwimisi toime, on kohalikkudelt elanikkudelt hobuseid wõtnud ja neid müünud, niisama on warguşi toime pannud teistes wäeosades. Punasewäelaste seisukoht komandööride wastu on kahesugune, — ühed ei ole rahul sellepärast, et komandörid mingisuguşid abinõusid polgu lagunemisele ei tee, kuna teised on komandööridega wäga rahul, sest need ei tee talistusi nende tegudele. Polgu kommissar on jõuetu wõitlema lagunemise wastu.

***) kerge patarei eruandja Fuks teatab, et patareis poliitilise seisukorraga rahul wõib olla, kuid majanduslisega mitte.

Sedasama toonitab järgmise patarei esitaja.

Tagawarapataljoni esitaja sm. Org räägib kiitwalt rewolutsiooni kaitsepolgu üle. Toitmine on enamwähem korralik ja ajalehtedega warustamine rahuloldaw.

Eesti diwiisi kollektiiwi esitaja sm. Tiidermann teatab, et kuni diwiisi poliitika osakonna asutamiseni olla kollektiiwi suurem töö olnud wäeosasid kirjandusega warustada. Pääleselle on kollektiiwi korraldusel kontsert-miitinguid toime pandud ja muul wiisil kultuurhariduslist tööd tehtud. Majanduslиste asjade kontrolleerimiseks on jaoskondade juures kontrollliikmed pandud. Ritti äraandmise plaanisid kollektiiw kuidagi ei märganud, sest et R. enamjagu aega brigaadis wiibis ja teiseks ei olnud kollektiiwil mingisuguseid teateid Ritti isiku kohta.

Sidepataljoni poolt astub üles sm. Aak ja diwiisi poliitika osakonna poolt sm. Peterson, kes teatab, et ta diwiisi poliitika osakonda aprilli lõpul organiseerima hakkanud, kuid kõik tehtud töö purustanud Pihkwa taganemine. Nüüd on aga wiimaste muudatuste tõttu wäeosades uut jõudu juure tulnud ja asi hakkab paranema. Poliitilist tööd raskendada see asjaolu, et wäeosad laiali olla. Wäeosasid olla tarwis koondada ja poliitika osakonda jõudusid juure wõtta.

Armeee poliitika osakonna esitaja sm. Põldemaa teatab, et nimetatud osakonna töö mingisuguseid tagajärgi ei olla annud. Eşialgne osakonna juhataja ei saanud muu töö pärast midagi teha ja teise juhataja ga ei olnud asi ka parem. Juimesi oli küllalt olnud, kuid töötegijaid leidunud wähe. (Järgneb.)

# Öiendus.

„Edasi" eilses numbris on Eesti Töörahwa Kommuuni Ülikooli kollektiiwi poolt korraldatud kõne-õhtu kuulutuses eksitawiga juhtunud, mida selles mõttes öiendada tuleb, et kõne-õhtu, mitte mõne tööliste klubi poolt ei olnud korraldatud, waid nimetatud ülikooli õpilaste kollektiiwi poolt.

E. T. K. Ülikooli kollektiiwi büroo.

***

Toimetus lisab siia weel niipalju juurde, et „E. T. K." tähestikust ladujad oma pääd Eesti Tööliste Klubi wälja tõstsid. Kahju, et ka korrektor wiga ei märganud. Tõesti on siin tegemist inetu eksitusega, mida aga öiendades ära palume likwideerida ja neid, kes asjale „skandalilise" ilme annud, täiesti rahulikuks jääda. Igatahes — seletame weel kord — et kõnesolew inetu trükiwiga mitte toimetusest ära ei rippunud. Toimetus.

### Teadaanne.

R. H. K. Rahwuskoolide Eesti sektsioon tarwitab laste suwekolooniisse meeste ehk naiswelskerit. Ülesandmisi ühes seltlookirjeldusega wõtab wastu Eesti sektsiooni juhataja, Teatralnaja uul. nr. 3/1.

Laupäewal 28-mal juunil saab olema W. S. E. T. Politiilise klubi W. ü. p. kollektiiwi pää-koosolek kell 8 õhtul wana Средняго проспекта и 8-мой линии 34/42. Palukšime wõimalikult kõiki ilmuda.

Kollektiiwi Büroo.

Wäljaandja: Wenemaa Kom. Partei Eesti Osak. Peterburi komitee.
Wastutaw toimetaja: Toimetuse kollegium

14-a Государств. типография, Петроград, Социалистическая (бывш. Ивановская), 14.